

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА КОРЕЙСЬКОЇ І ЯПОНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

КУРСОВА РОБОТА

З корейської філології

На тему:

**ВІЙСЬКОВА ТЕРМІНОЛОГІЯ В СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ :
СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНИЙ АСПЕКТ**

Шови Ніколетти Володимирівни

Студентки IV курсу, групи Пкор 18-20

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.066 Східні мови та літератури

(переклад включно), перша – корейська

Науковий керівник: д.ф. Поздняков К.О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____ ЄКТС _____

Члени комісії

_____
(підпис)(прізвище та ініціали)

_____
(підпис)(прізвище та ініціали)

_____
(підпис)(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ.....	5
1.1. Визначення поняття термінологія в сучасній лексикології	5
1.2. Термінологічна система військової лексики.....	7
1.3. Механічна вибірка корейських військових термінів	12
Висновки до Розділу 1	13
РОЗДІЛ 2. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВІЙСЬКОВИХ ТЕРМІНІВ У СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ.....	14
2.1. Лексико-семантична класифікація корейських військових термінів	14
2.2. Особливості морфологічної структури корейських військових термінів	18
Висновки до Розділу 2.....	22
ВИСНОВКИ.....	23
초록	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	27

ВСТУП

Сучасні світові тенденції, геополітичні зміни сил та збройні конфлікти призводять до підняття рівня зацікавленості військовою термінологією як серед науковців, так і серед звичайних середньостатистичних громадян. В наш час все частіше можна зустріти військову термінологію – засоби масовою інформації, політичні промови, такого роду термінологію нині можна зустріти навіть протягом простого спілкування зі знайомими. Науково-технічний прогрес не стоїть на місці, це призводить до появи нової зброї, форм ведення воєн та військових доктрин. В той самий час, все згадане вище має також безпосередній вплив на мову. Адже розвиток науки, техніки та військової справи призводить до появи неологізмів або надання нових значень уже існуючим словам.

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю ширшого дослідження військової терміносистеми сучасної корейської мови в українському корезнавстві. Причина полягає у безупинному розвитку корейської мови, зокрема військової термінології, причиною якого, в свою чергу є науково-технічний та військовий розвиток Кореї. Крім того, актуальність дослідження полягає у необхідності чіткого аналізу і визначення меж військової терміносистеми сучасної корейської мови та визначення структурних і семантичних особливостей військової термінології.

Мета курсової роботи полягає у визначенні структурно-семантичних особливостей корейської військової термінології.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- описати підходи до визначення поняття “термінологія” в сучасній лексикології;
- розробити загальні засади класифікації термінологічної системи військової лексики;
- розкрити особливості механічної вибірки корейських військових термінів;

- визначити лексико-семантичну класифікацію корейських військових термінів;
- описати особливості морфологічної структури корейських військових термінів;
- визначити граматичні особливості військової термінології.

Об'єктом дослідження є корейська військова термінологія.

Предметом дослідження є структурні та семантичні особливості військової термінології в корейській мові.

Матеріалом дослідження слугують військові терміни корейської мови у кількості 62 одиниць.

При виконанні дослідження були використані такі **методи дослідження** як проблемно-тематичний (під час роботи над науковими джерелами), порівняння (використовувався під час аналізу класифікацій військової лексики), описовий (під час визначення та класифікації лексичних одиниць) та бібліографічний (під час укладання списку використаних джерел).

Практичне значення: результати дослідження можна в подальшому використовувати під час викладання таких наукових дисциплін як «Корейська мова», «Практичний курс перекладу корейською мовою», «Лексикологія корейської мови».

Структура курсової роботи: Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та списку використаних джерел (25 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 28 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

1.1. Визначення поняття термінологія в сучасній лексикології

Визначення поняття «термін» немає єдиного визначення серед дослідників, оскільки воно в різний час було сформовано по-різному. Саме тому, досить часто у наукових колах під визначенням «термінології» прийнято розуміти сукупність термінів, що об'єднані певними характеристиками (Гриджук, 2014).

Усі ці ознаки властиві й термінології (але не властиві, наприклад, діалектизмам і жаргонізмам). Термінології окремих галузей знання зрозумілі лише фахівцям.

Проте, наведені вище визначення не можна вважати вдалимими. По-перше, слід пам'ятати, що латинське слово «terminus» не є етимологом терміна, оскільки останній походить від грецького «τέρμα» – «кінець, межа». По-друге, кваліфікація «спеціальний» є не зовсім коректною, оскільки терміни зазвичай класифікуються як такі, що належать до груп загальних («відстань», «світло», «переріз», «швидкість», «зоря», «вода»), спеціальних («аналіз», «аналогія», «категорія», «синтез»), міждисциплінарних («електрика», «осмос», «протон», «вага»), польові терміни («бозони», «глюони», «кварки») тощо.

Прихильники субстантивного підходу – Л. В. Мурашко та Т. Михайлова вважають, що термін – це особливе слово або словосполучення, яке відрізняється від інших номінативних одиниць однозначністю, точністю, системністю і незалежністю від контексту. Попри це, більшість термінів мають ці ознаки. Багато хто з лінгвістів вважає такий підхід, що протиставляє терміни словам, як «відкинутий сучасною наукою» (Михайлова, 2002, с. 17).

Питання, до якої міри терміни залишаються «спеціальними», залишається відкритим. Наприклад, оскільки фізика є природничою наукою яка розглядає все у

світі як свій предмет, вона не потребує окремої штучної мови (хоча є певні застереження щодо термінів, які позначають об'єкти, які не відіграють значної ролі в повсякденному житті: «атом», «квazar», «кварк», «молекула» тощо).

Бачимо, що українська енциклопедія намагається поглянути на термінологію під іншим кутом (розглядаючи її не лише як сукупність термінів), але це лише більш детальна класифікація мовних одиниць, а не окрема наука. Слід зазначити, що обчислювальну термінологію також можна розглядати як галузь лексикології.

Своєю чергою, Тарас Кияк слушно відрізняє термінологію як довільну сукупність термінологічних одиниць від термінологічної системи, як методично впорядковану сукупність термінів (Кияк, 1989). Важливою причиною такого розрізнення є те, що значна кількість термінів виникає спонтанно і не входить до термінологічної ієрархії як її органічної складової.

Відповідно до стандарту ISO, де термінологія розуміється як своєрідне дослідження поняття та термінів, котрі використовуються під час виникнення спеціальних умов (Овчаренко, 2000, с. 227).

Тут можна знайти фундаментальну відмінність між поняттям і терміном. Згідно з Ойгеном Вюстером (Wüster, 1960), одним із засновників дисципліни, термін – це двостороння одиниця, що складається з назви (у будь-якій мові), яка відноситься до поняття (тобто концептуальної одиниці).

Філіп Туарон і Анрі Бежуан у статті під назвою «La terminologie, une question de termes?» запитують, чи стосується термінологія термінів: «Для історичних термінологів цей термін точно не є словом. Термін характеризується однозначністю, однозначністю, точністю визначення; його значення може бути лише референтним, тому воно стає нічим іншим, як ярликом, прикріпленим до речі, яку він представляє» (Овчаренко, 2000, с. 227).

Термінологія, яка претендує на суто ономазіологічний характер, спрямована на стандартизацію спеціальних мов. В останні десятиліття деякі термінологи наблизилися до лінгвістики, зокрема до корпусної лінгвістики, щоб розробити іншу термінологію, засновану на спостереженні дискурсу – і, отже, семасіологічну – де

терміни можуть бути полісемічними, мати синоніми або залежати від контексту. Для них головною метою є вже не стандартизація, а опис спеціалізованих дискурсів. Ці нові термінологи просунули дисципліну, наблизивши її до лінгвістики та спостерігаючи реальні факти, а не посиляючись на ідеали.

Термінологія також вивчає вибір і використання термінів, які є частиною спеціалізованих словників, які можна знайти в усіх галузях знань: інформатики, граматики, лінгвістики, математики, філософії, медицини, музики і які також можуть бути частиною повсякденної мови, а тому з'являтися як у термінологічному банку, за що відповідають термінологи, так і в словнику повсякденної мови, за який відповідають лексикографи. Наприклад, термін «стіл» є одночасно меблевою та комп'ютерною термінологією.

Термінологія та онтологія поділяють те саме фундаментальне поняття: концепт. У термінології термін – це нерозривне поєднання найменування (мовного виразу, що представляє службове слово) і поняття (іноді його називають поняттям), яке представляє його значення. Інші визначення, які також можна вважати прийнятними, не мають суттєвих відмінностей.

Отже, з процитованих досліджень ми можемо дійти висновку, що донедавна термінологію трактували передусім як: 1) сукупність (корпус) термінів науки, техніки, культури, мистецтва тощо, 2) розділ лексикології та 3) вчення про терміни.

Таким чином, тлумачення визначення «термінологія» має різні позначення, що зумовлено великою кількістю наукових досліджень та думок авторитетних дослідників. У нашому дослідженні, ми визначаємо поняття «термін», як одиницю мови, що має номінативну функцію, тобто точно описує та називає певний предмет, особу або явище.

1.2 Термінологічна система військової лексики

Термінологічна система у лексиці кожної держави використовується для формування системності професійних слів та покликана для функціонування

термінології, де один термін буде доповнювати інший. На основі такого доповнення і виникають лексико-семантичні класифікації, котрі розподіляють всі терміни та дозволяють згрупувати їх за їхніми характеристиками. У термінологічній системі кожен термін має своє місце, а також своє значення, яке відрізняється від значень інших елементів цієї системи.

Так, військова терміносистема включає в себе спеціалізовану лексику, яка використовується у військових справах. Це важлива частина національної мови, оскільки військова термінологія має свої унікальні терміни та визначення, які є ключовими для людей, які працюють у цій галузі.

Конфіденційність, замкнутість армії створюють умови для виникнення і розвитку власної військової мови. Військова лексика являє собою окремий прошарок лексичних одиниць, оскільки вона забезпечує специфічну сферу людської діяльності – організацію збройних сил, оперативно-тактичне мистецтво, озброєння тощо.

Сучасна військова термінологія інтенсивно розвивається у сфері розробки нових видів зброї масового знищення, ракетно-ядерних і космічних бойових систем, а також удосконалення методів ведення «прицільної» війни.

Військова термінологія дійсно велика і охоплює багато загальноживаних слів, які набувають специфічного, вузького значення, коли використовуються як військові терміни (Михайлова, 1996, с. 132).

Військові терміни характеризуються своїми спеціалізованими сферами використання, і ці сфери, разом з їхньою визначальною функцією та систематичним характером, слугують індикаторами, які дозволяють класифікувати нове слово чи словосполучення як військовий термін.

Спільними ознаками всіх військових термінів є:

- однозначна порівнянність терміна в межах однієї військової галузі;
- самостійність;

- стилістична нейтральність і приналежність його до розряду понять, які описують конкретний вид військової діяльності або конкретний військовий об'єкт.

Дослідження військової термінології відбувається за різним спрямуванням. Так, зазвичай під час досліджень науковці намагаються згрупувати військову термінологію за класами, поняттями, тематичними групами тощо. Саме тому, в результаті вся лексика на позначення військової термінології в корейській мові має певну лексико-семантичну характеристику.

Варто також зазначити, що на військову терміносистему Республіки Корея значний вплив мають американсько-південнокорейські відносини. Республіка Корея купує американську техніку, виробляє американську зброю за ліцензії, що визначає необхідність уніфікації термінології та найменувань військової техніки та озброєння (Туровська, 2005, с. 23).

Таким чином, у південнокорейському варіанті корейської мови присутня значна кількість кальок та аббревіатур з англійської. Наприклад:

- 합동참모본부 – об'єднаний комітет начальників штабів (від англ. Joint Chiefs of Staff);
- 다연장로켓포 – реактивна система залпового вогню (від англ. Multiple Launch Rocket System);
- 미사일방어 – протиракетна оборона (від англ. missile defense);
- 탐색기 – головка самонаведення (від англ. мови seeker);
- 기관총 – пістолет-кулемет (від англ. machine-gun).

У військовій терміносистемі корейської лексики виокремлюють споконвічну лексику, сино-корейську лексику, а також фонетичні адаптації іноземних слів. Зазвичай такого роду термінологічні одиниці є загальноживаними словами, які набули нових значень унаслідок метафоризації. Наприклад:

- 꼬리 – «хвостова частина літака»;
- 버섯구름 – «грибоподібна хмара»;
- 꼬리날개 – «хвостове оперення»;
- 헬기 – вертоліт;
- 쿠데타 – військовий переворот;
- 다이너마이트 – динаміт;
- 베레모 ([프랑스어] – берет;
- 캐노피 – ліхтар кабіни літака;
- 스파이 – шпигун.

З огляду на те, що більшість військових термінів корейської мови, належать до сино-корейського пласту, можна дійти висновку про те, що сино-корейська лексика становить більшу частину військової терміносистеми корейської мови через морфологічні та семантичні особливості сино-корейських слів, такі як формалізованість, стислість і ємність поняття. Наприклад:

- 조준경– прицільне пристосування;
- 반동– віддача зброї;
- 국방색– маскувальне забарвлення;
- 휴전선 – демаркаційна лінія;
- 근접신관 – неконтактний детонатор/радіодетонатор;
- 다단식로켓 – багатоступенева ракета;
- 무반동포– безвідкатне знаряддя;

- 다연장포– РСЗВ;
- 제식훈련– стройова підготовка;
- 민간인– цивільна особа;
- 경고사격– попереджувальний вогонь;
- 소부대 – підрозділ;
- 격발 장치– ударно-спусковий механізм;
- 집중사격 – зосереджений вогонь;
- 지역표적– майданна ціль;
- 특기병 – спеціальні війська.

Саме з цієї причини в письмових текстах за наявності термінологічних дублетів сино-корейському терміну віддають перевагу перед споконвічним терміном. З цієї ж причини протягом XV-XIX ст. сино-корейські лексеми послідовно витісняли споконвічно корейські, що й в результаті вплинуло і на військову лексику.

Зважаючи на ареальну близькість Японії та Кореї японська та корейська мови впродовж історії справляли одна на одну вагомий вплив. За часів японського мілітаризму в корейську мову було додано велику кількість японізмів. Частина японізмів можуть бути записані як ієрогліфами, так і у японському фонетичному оформленні. Однак, спільними зусиллями Національним інститутом корейської мови, а також Міністерством культури Республіки Корея докладаються чималі зусилля з метою очищення загальнолітературної корейської мови загалом і військової термінології зокрема від іншомовних запозичень. Такі зміни, на нашу думку, можуть призвести до ще більшого наповнення лексичного складу сучасної корейської мови новою лексикою, що матиме позитивний ефект на розвиток мови.

1.3 Механічна вибірка корейських військових термінів

Протягом нашого дослідження, шляхом використання загальних методів дослідження, нами було здійснено аналіз наукової літератури як українських, так і іноземних лінгвістів з теми корейських неологізмів у військовій термінології. Наступним кроком було використання механічної вибірки.

Механічна вибірка застосовується у випадках, коли генеральна сукупність має певний порядок або ранжується, існує певна послідовність у розташуванні одиниць. Такий метод вибіркового дослідження використовується, коли необхідно дотримуватися цієї структури для правильного аналізу інформації з генеральної сукупності.

Відбір одиниць у вибірку сукупність із генеральної, розбитої на рівні інтервали або групи, здійснюють таким чином, що з кожної групи у вибірку відбирають лише одну одиницю. Чим менша вибірка, тим більший інтервал. Причому у вибірку сукупність повинна відбиратися та одиниця, яка знаходиться в середині кожної групи. Це дає змогу уникнути появи систематичної помилки вибірки.

Важливою особливістю механічної вибірки є те, що формування вибіркової сукупності можна здійснити, не вдаючись до складання списків, а використовуючи фактичне розміщення одиниць генеральної сукупності. Наприклад, послідовність виходу готових виробів з конвеєра або потокової лінії, порядок розміщення одиниць партії товару під час зберігання, транспортування, реалізації тощо.

Доведено, що механічна вибірка за точністю результатів близько підходить до власне випадкового способу відбору і буває тільки неповторною.

Саме тому, ми обрали статті з даної теми і потім за рахунок відбору використовуючи механічну вибірку обрали ті приклади, що досить вдало підходять під коло дослідження.

Висновки до Розділу 1

Не існує єдиного загальноприйнятого визначення поняття «термін» і, в залежності від часу та обставин, різні науковці визначали це поняття по-різному. У своєму дослідженні ми спираємося на визначення, що «термін» – це одиниця мови, представлена словом або словосполученням, яке має номінативну функцію, однак відрізняється від інших номінативних одиниць однозначністю, точністю, системністю і незалежністю від контексту. В свою чергу, термінологія, як лінгвістична наука, досліджує особливості термінів, їх вибір і використання в залежності від галузі з якої походить той чи той термін.

Військова термінологія характеризується своїм спеціалізованим використанням. Характерними ознаками військової термінології є: самостійність, стилістична нейтральність та однозначна порівнянність. Згадані вище ознаки слугують індикаторами, які дозволяють класифікувати нове слово чи словосполучення як військовий термін. У військовій терміносистемі сучасної корейської мови виділяють 3 основні шляхи походження: споконвічну лексику, сино-корейську лексику, та фонетичні адаптації іноземних слів. Однак, більшість військових термінів сучасної корейської мови, належать до сино-корейського пласту. Сино-корейська лексика становить більшу частину військової терміносистеми корейської мови через морфологічні та семантичні особливості сино-корейських слів, такі як формалізованість, стислість і ємність поняття.

З метою дослідження особливостей військової термінології, у дослідженні було використано низку загально наукових методів дослідження, а також спеціальний лінгвістичний метод механічної вибірки. Метод механічної вибірки є важливою частиною нашого дослідження і застосовується з метою відбору мовних одиниць у випадках, коли генеральна сукупність має певний порядок або ранжується, та існує певна послідовність у розташуванні одиниць. Такий метод є необхідним тоді, коли необхідно дотримуватися структури для правильного аналізу інформації.

РОЗДІЛ 2

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВІЙСЬКОВИХ ТЕРМІНІВ У СУЧАСНІЙ КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

2.1. Лексико-семантична класифікація корейських військових термінів

Корейська військова термінологія є настільки розгалуженою системою, що сьогодні можна простежити її багатогранну класифікацію. До такої класифікації (за І. О. Литовченко) можна віднести лексеми, що позначають види зброї, види військової техніки, назви військових звань, що також мають свої під категорії, тощо.

Найпершою категорією на яку варто звернути увагу, що категорія **назв родів військ**, до яких можна віднести наступні приклади: 육군 – сухопутні війська; 해군 – військово-морські сили; 군사 공군 – військово-повітряні сили; 보병사단 – піхотна дивізія; 해병대 – морська піхота (The Korean Language Society, 2018).

Зброя. Ця категорія може включати різні види зброї, такі як стрілецька зброя, артилерія, військова техніка, військові кораблі, авіація тощо. На приклад, до видів зброї в корейській лексиці можна віднести наступні: 총기 – вогнепальна зброя; 폭탄 – бомба; 기관총 – кулемет; 탄약 – боєприпаси; 권총 – пістолет; 엽총 – дробовик; 소총 – гвинтівка; 지뢰 – наземна міна; 수류탄 – граната; 단도 – кинджал; 창 – спис (The Korean Language Society, 2018).

До номінацій **військової техніки** в корейській мові можна віднести наступні приклади, як: 장갑차 – бронемашини; 저격무기 – стрілецька зброя; 포병/대포 – артилерія (핵대포 – ядерна артилерія); 군용 기술 – військова техніка; 군함 – військові кораблі; 항공모함 – авіаносець; 잠수함 – підводний човен; 탱크 – танк (The Korean Language Society, 2018).

У **категорію операцій** можуть включатися терміни, пов'язані з різними військовими операціями, такими як бойові операції, розвідувальні операції, амфібійні операції, повітряно-десантні операції, антитерористичні операції та інші. Наприклад: 군사 훈련/연습 – військові навчання; 작전 – бойова операція; 정찰 – розвідка; 돌격 – атака, штурм; 작전지역 – місце проведення операції; 대테러 – антитероризм; 합동군사전략서 – спільна військова стратегія (The Korean Language Society, 2018).

Варто також зазначити і про **військові терміни різного напрямку**. До таких можна віднести наступні варіанти як: 군사 전략 – військова стратегія; 전투 – бій; 방어 – оборона; 공격 – атака; 포로 – полонений; 군사분계선 – військова Демарканційна лінія; 야간관측장비 – прилад нічного спостереження; 육군 – армія; 적 – ворог; 세계 대전 – світова війна; 화약 – порох; 갑옷 – обладунки (The Korean Language Society, 2018).

Військова комунікація. Ця категорія може включати терміни, пов'язані з військовою комунікацією, такими як радіо, зв'язок, шифрування, кодування та інші. Наприклад: 통신망 운영체계 – мережева операційна система; 무전 – радіо; 통신 – зв'язок; 암호화 – шифрування; 통신규정 – інструкція по роботі з сигналом (The Korean Language Society, 2018).

Варто також зазначити і про **назви військових звань**, оскільки корейська мова має їх значну різноманітність у відповідності до родів військ. Наприклад: 원수 – генерал армії; 대장 – генерал; 중장 – генерал-лейтенант; 소장 – генерал майор (The Korean Language Society, 2018).

У цій підгрупі можна виокремити ще одну підгрупу, наприклад, звання старших та менших офіцерів: 대령 – полковник; 중령 – підполковник; 소령 – майор; 대위 – капітан; 중위 – 1-й лейтенант; 소위 – 2-й лейтенант; 준위 – уорент офіцер (The Korean Language Society, 2018).

Також у групі назв сержантів та рядових можна зустріти наступні назви: 원사 – старшина сержант-майор; 상사 – старший сержант (перший сержант/майстер-сержант); 중사 – сержант (сержант 1-го класу); 하사 – молодший сержант (штаб-сержант); 병장 – капрал (сержант); 상등병 – єфрейтор (капрал/спеціаліст); 일등병 – рядовий 1-го класу; 이등병 – рядовий 2-го класу; 준장 – бригадний лейтенант (The Korean Language Society, 2018).

Щодо операцій можуть бути визначені різні види операцій, такі як амфібійні операції, повітряно-десантні операції, розвідувальні операції, антитерористичні операції тощо.

Варто зазначити, що фонетичне та семантичне калькування є одним із продуктивним варіантів творення термінології корейської мови. Оскільки з англійської мови до корейської терміносистеми прийшла значна кількість слів, то можна спостерігати варіант семантичного калькування термінів.

У корейській мові для цього терміна є не менше восьми варіантів:

- 다탄두 각개목표설정 재돌입 비행체;
- 다중 독립 탄두 재진체체;
- 다중 독립 목표지향형 재진체체;
- 다탄두 독립목표 재돌체체;
- 다탄두 독립목표 재진체;

- 다탄두 독립 재돌체;
- 다탄두 독립 재진체입;
- 분리형 독립목표 재돌입 핵탄두.

Такого роду нестійкість термінологічної структури спостерігається здебільшого у багатокомпонентних термінів. І чим більше в терміні елементів, тим менш стійким він є.

У Північній Кореї написання «н» зберігається усюди (Бурячок, 1993 с. 86). Північнокорейські принципи правопису відображають бажання зберегти етимологічний вигляд морфеми. На приклад: 연합부대 – з'єднання; 연합부대장 – командир з'єднання; 연대 – полк; 연대장 – командир полку; 여단 – бригада; 여단장 – командир бригади; 육군 – сухопутні війська; 기재 역량과 기재 – сили і засоби; 육전대 – десант; 유산탄 – бризантний снаряд; 유탄기 – гранатомет; 낙하산 – парашут; 냉각 – охолодження; 근무연한 – вислуга років (전수태, 2008, с. 49).

Існують північнокорейські терміни, які не мають безпосереднього аналога в південному варіанті, а перекладаються описово, являючи собою лексичні лакуни:

- 행동을 보장하기 위하여 적의 행동 이 예견되는 곳에 배치되어 있다가 군사행동을 막아 내는 부대 – загороджувальний загін;
- 보병과 포병의 협동 작 전 – взаємодія піхоти і артилерії в бою;
- 일을 비유적으로 이르는는 말 – привід до війни;
- 지휘관과 병사 – командир і солдат;
- 총신 또는 포신을 목표가 움직이는 속도에 맞게 같이 유리한 순간에 발 사하는 사격 – супровід цілі вогнем;

- 탄알을 가득 채운 탄창 – повний магазин;
- 을 달리 이르는 말 – синонім терміна «війна»;
- 갑자기 쳐들어오 는 적 – противник, атакував при появі можливості;

Типової варіації можна досягти, опустивши один з компонентів, замінивши його синонімом або замінивши один чи кілька складів компонента.

Отже, до граматичних особливостей військової термінології корейської мови варто віднести такі особливості як фонетичне та семантичне калькування, що є найпоширенішими способом формування нових лексичних одиниць.

2.2. Особливості морфологічної структури корейських військових термінів

Морфологія – це галузь лінгвістики, яка вивчає структуру та форму слів у мові. Вона вивчає будову слова, його складові частини та правила їх поєднання для створення слів. У військовій термінології корейської мови використовуються різні суфікси, які додаються до кореня слова, щоб вказати на різні військові аспекти, такі як ранг, посада, спеціалізація тощо (Симоненко, 2001, с. 39).

Наприклад, суфікс «병» може використовуватись для позначення військових посад та військових термінів. Наприклад: 상등병 – ефрейтор у Корейській Республіці; 대장 – генерал; 중장– генерал-лейтенант; 소장– генерал майор; 준장– бригадний лейтенант; 통신규정 – інструкція по роботі з сигналом; 기관총 – кулемет; 권총– пістолет; 엽총 – дробовик; 소총 – гвинтівка; 헬기 – вертоліт; 쿠데타 – військовий переворот; 다이너마이트 – динаміт; 베레모 [프랑스어] – берет; 캐노피 – ліхтар кабіни літака; 스파이 – шпигун (The Korean Language Society, 2018).

Наступним елементом є наявність такого суфіксу як «대», що може використовуватись для позначення військових частин: 해병대 – морська піхота; 소대 – взвод, рота; 통신망 운영체계 – мережева операційна система; 집단목표 – групова ціль; 안전핀 – запобіжна чека; 조준거리 – прицільна дальність; 총가 – збройовий верстат; 강선 – нарізи ствола; 탄피 – гільза; 폭탄가 – бомботримач.

Крім того, у військовій термінології корейської мови часто використовуються складні слова, які формуються шляхом поєднання двох або більше окремих слів. Наприклад:

- 행동을 보장하기 위하여 적의 행동 이 예견되는 곳에 배치되어 있다가 군사행동을 막아 내는 부대 – загороджувальний загін;
- 보병과 포병의 협동 작 전 – взаємодія піхоти і артилерії в бою;
- 일을 비유적으로 이르는는 말 – привід до війни;
- 지휘관과 병사 – командир і солдат;
- 총신 또는 포신을 목표가 움직이는 속도에 맞게 같이 유리한 순간에 발 사하는 사격 – супровід цілі вогнем;
- 탄알을 가득 채운 탄창 – повний магазин.

Також до таких прикладів можна віднести наступні варіанти: 군사분계선 – військова Демарканційна лінія; 야간관측장비 – прилад нічного спостереження; 군사 공군 – військово-повітряні сили; 군사 작전 – військова операція; 군사 장비 – військове обладнання; 보병사단 – піхотна дивізія; 해병대 – морська піхота;

합동참모본부 – об'єднаний комітет начальників штабів; 다연장로켓포 – реактивна система залпового вогню; 미사일방어 – протиракетна оборона; 탐색기 – головка самонаведення; 기관총 – пістолет-кулемет; 저격무기 – стрілецька зброя; 포병/대포 – артилерія; 핵대포 – ядерна артилерія; 군용 기술 – військова техніка; 군함 – військові кораблі; 잠수함 – підводний човен; 통신망 운영체제 – мережева операційна система; 무전 – радіо; 통신 – зв'язок; 암호화 – шифрування; 통신규정 – інструкція по роботі з сигналом (전수태, 2008, с. 67).

У військовій термінології корейської мови поширено використання постфіксів, які додаються до кореня слова, щоб утворити нові слова зі специфічними військовими значеннями.

Наприклад, постфікс «부대» використовується для утворення назв військових частин або підрозділів (육군부대 – армійський підрозділ). Постфікс «대» використовується для позначення великих військових одиниць або підрозділів (공군대 – військова авіаційна частина).

Постфікс «사단» використовується для утворення назв дивізій або бригад (로켓포사단 – артилерійська бригада з реактивним озброєнням). Ці постфікси допомагають створювати спеціалізовану військову термінологію в корейській мові, яка використовується для позначення різних військових підрозділів, одиниць та організацій.

Великий інтерес становлять ідеологічні лакуни. Найчастіше такого роду лакуни представлені саме в північнокорейському варіанті мови. Прикладом може послужити, по-перше, значний список «імен», якими можна називати керівників країни Кім Чен Іра, Кім Чен Ина, а також засновника ідей чучхе – Кім Ір Сена.

Ось деякі з «імен» північнокорейських лідерів: 위대 한수령 – «великий вождь»; 위대한령도자 – «великий лідер»; 경애하는 장군님 – «улюблений і шанований полководець»; 절세의 애국자 – «великий патріот» (Зарицький, 2004, с. 180).

Особливе місце серед ідеологічних лакун посідає концепт «сон гун» - «선군», який дослівно означає «пріоритет армії». Українською мовою дана лексема перекладається або «політика армії на першому місці», або безпосередньо «сон гун».

У південнокорейському варіанті подібного терміна не існує. З морфологічної точки зору він являє собою поєднання двох ієрогліфів «先» [сон] «першочерговий» і «軍» [кун] «армія». Сон гун віддає чільну роль у всіх державних справах і у питаннях розподілу ресурсів Корейської народної армії.

Таким чином, варто зазначити, що особливості морфологічної структури корейських військових термінів полягають у додаванні суфіксів та постфіксів під час формування лексем, а також у їх структурі – тобто поєднанні одного чи більше слів.

Висновки до Розділу 2

Військову термінологію сучасної корейської мови можна класифікувати за різними видами. Для прикладу, можна визначити лексеми, що позначають: назви родів військ, види озброєння, військову техніку, військові операції, військові звання тощо. Нестійкість структури того чи того терміна спостерігається здебільшого у багатокомпонентних термінах. Чим більше в терміні елементів, тим менш стійким він є.

У Північній Кореї написання «н» зберігається усюди. Північнокорейські принципи правопису відображають бажання зберегти етимологічний вигляд морфеми. Одним із продуктивних способів утворення термінів в корейській мові є калькування як семантичне, так і фонетичне. Оскільки з англійської мови до корейської терміносистеми прийшла значна кількість слів, то можна спостерігати варіант семантичного калькування термінів. Серед особливостей формування часто зустріти випадки, коли у мовленні можуть використовуватись складні слова, які формуються шляхом поєднання двох або більше окремих слів. У військовій термінології корейської мови поширено використання постфіксів, які додаються до кореня слова, щоб утворити нові слова зі специфічними військовими значеннями.

ВИСНОВКИ

Розглянувши питання військової термінології у корейській мові можна зробити висновки, що термінологія, яка претендує на суто ономасіологічний характер, спрямована на стандартизацію спеціальних мов.

Описано, що в останні десятиліття деякі термінологи наблизилися до лінгвістики, зокрема до корпусної лінгвістики, щоб розробити іншу термінологію, засновану на спостереженні дискурсу – і, отже, семасіологічну – де терміни можуть бути полісемічними, мати синоніми або залежати від контексту.

Для них головною метою є вже не стандартизація, а опис спеціалізованих дискурсів. Ці нові термінологи просунули дисципліну, наблизивши її до лінгвістики та спостерігаючи реальні факти, а не посилаючись на ідеали.

Вказано, що термінологія також вивчає вибір і використання термінів, які є частиною спеціалізованих словників, які можна знайти в усіх галузях знань: інформатики, граматики, лінгвістики, математики, філософії, медицини, музики і які також можуть бути частиною повсякденної мови, а тому з'являтися як у термінологічному банку, за що відповідають термінологи, так і в словнику повсякденної мови, за який відповідають лексикографи.

Більшість військових термінів корейської мови, належать до сино-корейського пласту, можна дійти висновку про те, що сино-корейська лексика становить більшу частину військової терміносистеми корейської мови через морфологічні та семантичні особливості сино-корейських слів, такі як формалізованість, стислість і ємність поняття.

Саме з цієї причини в письмових текстах за наявності термінологічних дублетів сино-корейському терміну віддають перевагу перед споконвічним терміном. З цієї ж причини протягом XV-XIX ст. сино-корейські лексеми послідовно витісняли споконвічно корейські, що й в результаті вплинуло і на військову лексику.

Великий інтерес становлять ідеологічні лакуни. Найчастіше такого роду лакуни представлені саме в північнокорейському варіанті мови. Прикладом може послужити, по-перше, значний список «імен», якими можна називати керівників країни Кім Чен Іра, Кім Чен Ина, а також засновника ідей чучхе – Кім Ір Сена. Наприклад: 위대 한수령 – «великий вождь»; 위대한령도자 – «великий лідер»; 경애하는 장군님 – «улюблений і шанований полководець».

В корейській мові можна простежити розгалужену систему військових номінацій, частина з яких є запозиченими з інших мов, а частина утворена в корейській мові самостійно.

초록

최근의 글로벌 트렌드, 지정학적 권력 변화, 무력 분쟁으로 인해 학자와 일반 시민 모두 군사 용어에 대한 관심이 높아지고 있습니다. 과학, 기술 및 군사 문제의 발전은 신조어의 출현 또는 기존 단어에 새로운 의미 부여로 이어집니다.

연구 주제의 관련성은 우크라이나 한국어 연구에서 현대 한국어의 군사 용어에 대한 광범위한 연구의 필요성과 현대 한국어의 군사 용어의 경계에 대한 명확한 분석 및 정의와 군사 용어의 구조적 및 의미 적 특징에 대한 정의가 필요하기 때문입니다.

이 연구의 목적은 한국 군사 용어의 구조적, 의미적 특징을 파악하는 것입니다.

연구 대상은 한국어 군사 용어입니다.

연구 대상은 한국어 군사 용어의 구조적, 의미론적 특징입니다.

연구 자료는 62 개 단위의 한국어 군사 용어입니다.

본 논문에서는 군사 용어를 분석하고 연구를 진행했으며, 첫 번째 섹션에서는 '용어'의 개념 정의, 군사 어휘 체계, 한국 군사 용어의 기계적 샘플링 등 세 가지 하위 섹션을 제시했습니다.

두 번째 섹션에서는 실용적인 부분, 즉 군사 용어의 어휘적, 의미론적 분류와 이 어휘의 형태론적 구조의 특성을 다루었습니다.

그리고 연구 논문의 마지막에는 모든 작업과 사용된 출처에 대한 요약이 있었습니다.

실용적 의의: 연구 결과는 '한국어', '실용 한국어 번역 과정', '한국어 어휘학' 등의 학문 분야를 가르치는 데 활용할 수 있습니다.

키워드: 어휘, 용어, 단위, 기능-의미, 형태적 특징.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Бурячок, А. А. (1993) Джерела української військової термінології. *Народна газета*. Вип. 6
- Гриджук, О. (2014) Термінологічний словник як джерело засвоєння фахової лексики. *Педагогіка і психологія професійної освіти*, 1, 47-57.
- Д'яков, А. С. (2000) *Основи термінотворення : семантичні та соціолінгвістичні аспекти*. К. : Вид. дім «КМ Academia».
- Жалай, В. Я., Линник, Т. Г., Миронюк Т. М. (2018) Новітні тенденції функціонування української військової терміносистеми. *Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи*, 4, 5-43.
- Зарицький, М. С. (2004) Актуальні проблеми українського термінознавства. К. : ІВУ «Вид-во «Політехніка»; ТОВ «Фірма «Періодика».
- Книшенко, Н. *Наукова рецепція понять «термінологія» і «термінологічна система»*. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/25005/1/11-57-61.pdf> (режим доступу: 03.03.2024)
- Кочан, І. М. (2001) Ще раз про системність у термінології. *Українська термінологія і сучасність: Зб. наук. праць*. К., 4, 67 – 70.
- Лазарева, Л. К. (2003) До питання про актуальні процеси сучасної термінологічної номінації. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Наука і освіта» – 2003*. Дн.: Наука і освіта.
- Литовченко, І. О. (2011) Дериваційні особливості військової лексики сучасної української мови. *Філологічні студії : Науковий вісник Криворізького державного педагогічного ун-ту*. Кривий Ріг, 6, 310–318.
- Медведів, А. (2010) Що ж таке термін? *Проблеми української термінології: збірник наукових праць учасників XI Міжнародної наукової конференції «Проблеми української термінології Слово-Світ 2010»*. Л.: Львівська політехніка.

- Михайлова, Т. М. (1996) До вивчення системних зв'язків у військовій термінології. *Проблеми української науково-технічної термінології: Тези 4-ої Міжнар. наук. конференції*. Львів.
- Мурашко, Л. В. (1997) З історії формування української військової термінології. *Мовознавство*, 4–5, 45–52.
- Нікуліна, Н. В. (2009) Теоретичне осмислення загальних понять сучасного термінознавства у концепціях видатних лінгвістів. *Українська термінологія і сучасність : збірник наукових праць*, VIII, 45-48.
- Овчаренко, Н. І. (2000) Сучасні критерії нормалізації терміна як одиниці фахової мови. *Лінгвістичні студії : збірник наукових праць*, 6, 227-231.
- Панько, Т. І. (1994) Українське термінознавство / Т. І. Панько, І. М. Кочан, Г. П. Мацюк. Л. : Світ.
- Симоненко, Л. О. (2005) Нові підходи до розбудови української наукової термінології II пол. XX – поч. XXI ст. *Українська термінологія та сучасність: зб. наук. праць*. К., 22-23.
- Симоненко, Л. О. (2001) Українська наукова термінологія: стан та перспективи розвитку. *Українська термінологія і сучасність: Зб. наук. праць*. К., 3-8.
- Симоненко, Л. О. (2003) Українська термінологічна лексикографія за роки незалежності: здобутки і прорахунки. *Українська термінологія і сучасність: Зб. наук. праць*. К., 18-22.
- Симоненко, Л. О. (1997) Українська термінологія кінця XX століття. *Українська термінологія і сучасність. Матер. II Всеукр. наук. конф.*, 10-14.
- Ткачук, П. П. (2012) *Боєприпаси*. Львів: Академія сухопутних військ.
- Туровська, Л. В. (2005) *Військові звання та посади в Україні*. К. Ірпінь: Перун.
- 이은경 러시아-우크라이나 전쟁에 관한 한국 언론의 담론 분. 2022 년 2 월부터 8 월까지 신문 기사를 중심으로. *외국학연구*, 61, 579- 614.
- 전수태. (2008) *핵이후엔 통합 남북 언어*. 전수태. 통합 남북 언어 /전수태. Seoul. South Korea: A Country study (1992). Washington, D.C: The Division.

The Korean Language Society (2018). *A Study on North and South Korean Military Terminology*. Language Research.

Wüster E. (1960) *Das Wort in der Welt schaubildlich und terminologisch dargestellt*.